



ל' אב תשפ"ג
17 אוגוסט 2023

לכבוד
התאחדות הקבלנים
הסתדרות החדשה
מבצעי בניה
מהנדסי ערים
מנהלי עבודה
בודקים מוסמכים
חברות להשכרת ומכירת עגורני צריח
עגורנאים
ארגון ממוני הבטיחות
לשכת ממוני הבטיחות

הנדון: הנחייה בדבר איסור שימוש במטען לרבות במשקולות בקצה של עגורן צריח במצב מנוחה

(OUT OF SERVICE)

א. מסגרת נורמטיבית:

- בהתאם לתקנה 71 לתקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח), התשכ"ז-1966 (להלן – תקנות עגורני צריח) באחריות העגורנאי שלא לעזוב את עמדת התפעול או את מכשיר התפעול של עגורן צריח כל עוד נשאר מטען תלוי בעגורן, כדלקמן:
תקנה 71 - סיום הפעלה של עגורן-צריח. לא יעזוב עגורנאי את עמדת התפעול או את מכשיר התפעול של עגורן-צריח –
(1) כל עוד נשאר מטען תלוי בעגורן;
(2) בטרם הביא את כל ידיעות ההפעלה אל מצב האפס והופסקה אספקת החשמל במפסיק הזרם הראשי לעגורן."
- כך, השארת מטען תלוי בעגורן צריח לרבות עגורן לאפינג (להלן – עגורן) במצב מנוחה ושלא במהלך העבודה של העגורנאי עם העגורן (out of service / "לא בשירות") - **הינה פעולה שבניגוד להוראות התקנה והיא אסורה.**
- תכלית האיסור על השארת מטען תלוי על האונקל במצב מנוחה כאמור בתקנה 71 קיימת גם לגבי כל עומס או מסה אחרים לרבות משקולת או מתקן מכל סוג.
- עוד יוער כי ציפוף מספר עגורנים במצב מנוחה כאשר משקולת תלויה על אונקל העגורן והעגורן מצוי בזווית העולה על הקבוע בספר יצרן המפורסם באיחוד האירופאי, לא רק מהווה פעולה בניגוד לתקנה 71 לתקנות עגורני צריח הרי שיש בכך כדי לעורר חשד לפעולה בניגוד לנוהל "מצבי קיצון" אשר פורסם באתר האינטרנט של מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית.

ב. הנחיה:

- בהתאם למסגרת הנורמטיבית, באחריות מבצע הבניה, מנהל העבודה ומפעיל עגורן, לוודא שבסוף יום העבודה במצב של OUT OF SERVICE (להלן – "מצב מנוחה" או מצב "שלא בשירות") לא נשאר תלוי מטען מכל סוג שהוא, אבזר הרמה, מסה או משקולת על האונקל של העגורן. כמו כן, על מבצע הבניה או מנהל העבודה לוודא כי זווית הזרוע בכל הכלים במצב "לא בשירות" מכוילות בהתאם להוראות היצרן הקבועות בספר יצרן המפורסם באיחוד האירופאי.



6. **על מנת לקיים את האמור בסעיף 5 לעיל בבטחה, באתר שמוצב בו עגורן בזווית העולה על הקבוע בספר יצרן, ותלויות בו משקולת או מסה אחרת על אונקל העגורן במצב מנוחה ולא ניתן להסיר את המשקולת התלויה במצב מנוחה בשל הזווית החריגה של זרוע העגורן, באחריות מבצע הבניה ומנהל העבודה להציב את זרוע העגורן בזוויות המצוינות בספר היצרן המפורסם באיחוד האירופי, תוך הקפדה על נוהל מצבי קיצון, כך שלא תידרש תליית משקולת או מסה אחרת באונקל במצב המנוחה.**

7. באתר בו ימצאו עגורנים במצב מנוחה ובהם תלויים מטענים, לרבות משקולות על אונקל העגורן, תיאסר פעילותם באתרי הבנייה עד לקיום האמור בסעיפים 5 ו-6 לעיל.

8. הוראה לבודק המוסמך בהתאם לתקנה 87(ב) לתקנות עורני צריח - בודק מוסמך לא יאשר לפעולה עגורן מסוג לאפינג או אחר כאשר זווית הזרוע הכלי במצב "לא בשירות" ואינה מכוילת בהתאם להוראות היצרן הקבועות בספר היצרן. בנוסף, הבודק המוסמך לא יאשר עגורן שלצורך הכנסתו למצב "לא בשירות" עושה שימוש בעומס או מסה אחרת לרבות, מטען, מסה, משקולת או מתקן מכל סוג וכן אבזרי הרמה.

ג. תחילה:

9. תחילתה של הנחיה זו מיום פרסומה (להלן – יום התחילה של הנחיה זו).

ד. הוראת מעבר:

10. על אף האמור בסעיף ב' לעיל, באתר בנייה שערב יום התחילה של הנחיה זו היה מוצב בו עגורן בזווית העולה על הקבוע בספר יצרן, ותלויות בו משקולת או מסה אחרת על אונקל העגורן במצב מנוחה ולא ניתן להסיר את המסה או המשקולת התלויה במצב מנוחה בשל הזווית החריגה של זרוע העגורן - מבצע בניה, מנהל עבודה ומפעיל עגורן יפעלו כפי שפעלו ערב יום התחילה של הנחיה זו להשאר העגורן במצב מנוחה עם משקולת התלויה על האונקל כשהוא מוצב בזווית חריגה בהתאם להנחיה/הצעת היצרן וזאת לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים מיום תחילתה של הנחיה זו (להלן – תקופת הוראת המעבר) ובהתקיימות כל אלה:

(א) מבצע הבניה יודא מדי יום ביומו כי עגורנאי ביצע "בקורת יומית" בהתאם להוראות תקנה 59 לתקנות עגורני צריח וכן "בקורת שבועית" אחת לשבוע בהתאם לתקנה 60 לתקנות האמורות. בנוסף, יודא מבצע הבניה כי העגורנאי רשם את תוצאות הבדיקות האמורות בפנקס העגורן.

(ב) מבצע הבניה ידאג שבעל העגורן ימנה מטעמו בעל תפקיד המחזיק בניסיון ובידע לבצע בדיקות מטעמו באתרים בהם הוצבו ערב יום התחילה של הנחיה זו עגורנים במצב מנוחה עם משקולת בזווית חריגה (להלן – בעל התפקיד מטעם בעל העגורן); הבדיקות יתקיימו בהתאם להוראות הבטיחות שנמסרו על ידי בעל העגורן; בעל התפקיד מטעם בעל העגורן יבצע בדיקה באתרים בהם מוצבים עגורנים כאמור לפחות פעמיים בשבוע (להלן – הבדיקה השבועית); הבדיקה השבועית תכלול לכל הפחות את אלה: אימות התקיימות הביקורת היומית והביקורת השבועית כאמור בסעיף קטן (א), תקינות כבל ההרמה, תקינות גובל ההרמה ותקינות וו המשקולת; על בעל התפקיד מטעם בעל העגורן לרשום את תוצאות הבדיקה בפנקס הכללי תוך ציון פרטיו המזהים ולדווח באופן מיידי על תוצאות הבדיקות למבצע הבניה, מנהל העבודה והעגורנאי המפעיל את העגורן.

(ג) ממונה הבטיחות שהודיע מבצע הבניה על מינויו למפקח עבודה אזורי בהתאם לקבוע בתקנה 6 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996 או מנהל העבודה באתרים בהם לא מונה ממונה על הבטיחות לפי תקנה 6 כאמור, יודא כי ההנחיות האמורות בסעיף (א) ו-(ב) מתקיימות לפחות אחת לשבוע, וכן ירשום את בדיקתו בדבר התקיימות ההנחיות בפנקס הכללי; מצא הממונה הבטיחות פגם בביצוע ההנחיות האמורות ידווח על הפגם באופן המידי למבצע הבניה, מנהל העבודה והעגורנאים.



(ד) תוך חודש מיום התחילה של הנחיה זו ובהתאם לתקנה 86(א)(2) לתקנות עגורני צריח והצורך בבדיקת יציבותו של העגורן כאמור בתקנה 87(א)(1) לתקנות האמורות, על מבצע הבניה לקבל תסקיר בדיקה עדכני מטעם בודק מוסמך לגבי כל עגורן אשר ערב יום התחילה של הנחיה זו, תלויה על האונקל שלו משקולת או מסה אחרת במצב מנוחה והוא מצוי בזווית חריגה שבהתאם להנחיה/הצעת היצרן; בסעיף קטן זה, "תסקיר בדיקה" – תסקיר בידי בודק מוסמך בהתאם ובהיקף הבדיקות הנדרש בפרק התשיעי לתקנות עגורני צריח לרבות בדיקת כבל ההרמה, גלגלות ההטיה, מנגנון ריתוך הכבל, נרתיק האונקל, כיוון מגבילי העומס, חוליות וגובל ההרמה

(ה) לא התקיים תנאי מהתנאים האמורים בסעיף זה, יראו בעגורן כעגורן שטיבו, מבנהו או מקומו מסוכן באופן התכוף לשלומו או לבריאותו של אדם וכי יש להורות על הפסקת העבודה בו לאלתר ולאסור את השימוש בו ולחייב בגינו נקיטת הליכים כפי שיפורטו בצו בטיחות לפי סעיף 6 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (בהנחיה זו, "צו בטיחות").

(ו) יובהר כי הוראות האמורות בסעיף זה באות להוסיף להוראות הדין ולא לגרוע מהן.

11. הוראה לבודק המוסמך בתקופת הוראת המעבר - בודק מוסמך יהיה רשאי בתקופת הוראת המעבר (שלושה חודשים מיום התחילה של הנחיה זו בלבד) להמשיך לאשר לפעולה עגורן מסוג לאפינג או אחר אשר הוצב כבר באתר ערב יום תחילתה של הנחיה זו, באופן שזווית הזרוע שלו אינה מכוילת בהתאם להוראות היצרן הקבועות בספר היצרן או שנעשה בו שימוש בעומס או מסה אחרת לרבות, מטען, מסה, משקולת או מתקן מכל סוג וכן אבזרי הרמה כדי להביאו למצב "לא בשירות" וזאת עד לסיום תקופת המעבר בלבד (להלן – עגורן במצב שלא בשירות); **בודק מוסמך לא יהיה רשאי לאשר בתקופת המעבר עגורן המצוי במצב שלא בשירות ושהוצב באתר לאחר יום התחילה של הנחיה זו.**

ה. כללי:

12. על מבצע הבנייה בתום תקופת הוראת המעבר לעמוד בהנחיה הקבועה בסעיף ב' לעיל; עגורן שלאחר תום תקופת המעבר שלא התקיימה לגביו ההנחיה הקבועה בסעיף ב' לעיל יראו בעגורן כעגורן שטיבו, מבנהו או מקומו מסוכן באופן התכוף לשלומו או לבריאותו של אדם וכי יש להורות על הפסקת העבודה בו לאלתר ולאסור את השימוש בו ולחייב בגינו נקיטת הליכים כפי שיפורטו בצו בטיחות לפי סעיף 6 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (בהנחיה זו, "צו בטיחות").

13. **לא תותר בתקופת הוראת המעבר ולאחריה הקמה והפעלה של עגורן צריח שזווית הזרוע שלו אינה מכוילת בהתאם להוראות היצרן הקבועות בספר היצרן או שנעשה בו שימוש בעומס או מסה אחרת לרבות, מטען, מסה, משקולת או מתקן מכל סוג וכן אבזרי הרמה.**

14. אין בהבהרה זאת כדי לגרוע מהוראות פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התשי"ל-1970 ותקנותיה וכן חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 ותקנותיו וכן אין בה כדי לשנות מהאמצעים הקבועים בחוק לרבות הטלת קנסות, עיצומים כספיים, הוצאת צו בטיחות האוסר המשך עבודות ונקיטת הליכים פליליים בהתאם לנוהל ניתוב תיקים.

15. הנחייה זו, מעדכנת את ההנחיה הקודמת אשר פורסמה באתר האינטרנט של מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית ביום 7 באוגוסט 2023.

בברכה

אינג' חזי שורצמן
ראש מינהל הבטיחות
מפקח עבודה ראשי



תפוצה :

יועצת משפטית משרד העבודה
מחלקת ייעוץ וחקיקה משרד המשפטים